

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.268/2025/5.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe; eljáró képviselő: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	vármegyei Rendőr-főkapitányság (alperes címe)
Alperes képviselője:	Dr. Tompa Tamás kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogvita (mintaper alapján)
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (9. sorszám)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Győri Törvényszék 6.K.700.397/2025/8. számú ítélete

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (Huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2019. szeptember 1. és 2022. augusztus 31. közötti időszakban (a továbbiakban: peresített időszak) az alperes hivatásos állományú tagjaként a helységli Rendőrkapitányság állományában körzeti megbízotti beosztásban teljesített szolgálatot; működési körzete település1, település2, település3 és település4 települések voltak. Az alperes a körzeti megbízotti működési körzetekből körzeti megbízotti csoport működési körzetet alakított ki. A felperes a peresített időszakban a körzeti megbízotti munkaköre ellátása mellett rendszeresen látott el működési körzetén kívüli és a beosztásához nem tartozó szolgálati feladatokat (járőr, járőrszolgálat, átkísérés, kísézőőri feladatok, elővezetések, rendezvénybiztosítás, TIK küldések, határrendészeti feladatok). A többletfeladatok ellátása miatt előterjesztett szolgálati panaszát az alperes vezetője a határozatszám1 számú határozatával megalapozatlanságra hivatkozással elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes keresetében a peresített időszakra 1.014.580 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kereseti kérelme jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjaira, valamint (5) bekezdésére hivatkozott. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában, vagyis havi 28.988 forintban jelölte meg. Keresetéhez részletes kimutatást csatolt az ellátott feladatokról és arra hivatkozott, hogy a többletfeladatok ellátása nem felelt meg a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB szabályzat) 2., 21. és 22. pontjainak, mivel a működési körzetéből történő elvonás csak eseti jellegű lehet, továbbá a KMB szabályzat a munkáltató számára csupán a működési körzetéből történő elvonásra biztosít lehetőséget, nem más beosztás ellátására.

A mintaper

[3] Az elsőfokú bíróság előtt több, mint tíz olyan per indult, amelynek jogi és ténybeli alapja jelen perrel azonos volt, ezért azok egyikét (6.K.700.002/2023.) mintaperként bírálta el, amelyre figyelemmel az eljárását a mintaper elbírálásáig felfüggesztette. A bíróság a mintaperben hozott 6.K.700.002/2023/13. számú ítéletében a keresetet alaposnak találta, annak jogalapját érintő ítéleti indokolásában megállapította, hogy a felperes a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozó, az állománytábla szerinti más munkakörbe sorolt feladatok ellátásáért – figyelemmel az alperesnél betöltetlen járőri státuszokra is – a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és c) pontjai alapján megbízási díjra jogosult.

[4] A Fővárosi Ítéltábla a 4.Kf.700.268/2023/5. számú határozatával a mintaperben hozott elsőfokú ítéletet a megbízási díj összegszerűségére vonatkozó rendelkezés tekintetében hatályon kívül helyezte, e körben az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetkör kapcsán rögzítette, hogy a felperes által ellátottként hivatkozott, ideiglenesen megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztások nem kerültek konkretizálásra és valamennyi felperesi többletfeladathoz hozzárendelésre, így a státuszok huzamos betöltetlenségéből nem következett okszerűen, további bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak fennállása, azonban a megbízási díjra jogosultság megállapítása a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján helytálló volt.

[5] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során hozott 6.K.700.132/2024/7. számú ítéletében az alperest a keresettel egyezően marasztalta. Megállapította, hogy a felperes csapatszolgálati, járőri, járőrszolgálati, rendezvénybiztosítási, átkísérési, kísérori feladatokat is ellátott, melyek több elkülönült beosztáshoz tartoznak, és amelyek ellátása a perbeli időszakban – az alperes által is elismerten – legalább a felperes által teljesített szolgálatok 50%-át érintette. Ezekre tekintettel az illetményalap 50-200%-ában megállapítható megbízási díj tekintetében a törvényi minimumhoz közeli 75%-os mértéket nem tekintette eltúlzottnak. A Fővárosi Ítéltábla a 7.Kf.700.340/2024/5. számú ítéletével a megismételt eljárásban hozott elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság az alperest a peresített időszakra 1.014.580 forint megbízási díj és annak késedelmi kamata megfizetésére kötelezte. Döntését – a mintaper eredményét alapul véve – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr1.) 2. számú mellékletére, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr2.) 35. § (6) bekezdésére, továbbá a KMB szabályzat 21. és 22. pontjaira alapította. Megállapította, hogy a felperes a peresített időszakban körzeti megbízotti beosztásban állt, s a pertárgyi időszakban működési körzetén, azaz az illetékességi területén kívüli és a csoport működési területén kívüli járőri, járőrvezetői, járőrszolgálati feladatokat, átkíséréseket, előállított őrzéseket, kísérori feladatokat, rendezvénybiztosítást, TIK küldéseket, valamint határszolgálati feladatokat is ellátott. Rögzítette, hogy az alperes – a felfüggesztés megszűnését követően – előterjesztett 7. sorszámu beadványában már arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ügyet a mintaperrel összevetve – az eltérő rendőrkapitányságok lakossági összetétele, társadalmi szokásai, bűnügyi fertőzöttsége, közrendvédelmi helyzete és a közterületi szolgálatot ellátó állomány létszáma miatt – az ügy- és a tényazonosság a továbbiakban nem állapítható meg; ugyanakkor akként foglalt állást, hogy a mintaper

eredménye szerinti elbírálás lehetősége az ügyben továbbra is fennállt. A jelen per a mintapertől jogi és ténybeli szempontból nem különbözik; a felek az eljárásnak a mintaperre történő felfüggesztését elrendelő végzéssel szemben fellebbezést nem nyújtottak be. Önmagában az a körülmény, hogy a mintaper jogerős befejezése után a felek további nyilatkozatokat tesznek, addig elő nem adott jogi álláspontot bővítenek, nem eredményezheti azt, hogy a mintaperben született jogerős döntés eredménye ne lenne figyelembe vehető. A per alapvető kereteit a szolgálati panaszt elbíráló határozat, a keresetlevél és a védirat jogalapi hivatkozásai jelölik ki. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) szabályai sem teszik lehetővé, hogy az alperes a panaszt elbíráló határozat, illetve a védiratban tett jogi hivatkozásait az eljárás során korlátlanul bővítse, újabb és újabb jogi hivatkozásokat emeljen a perbe. Mindezek után kiemelte, hogy a BMr1. 2. számú melléklete elkülönítve nevesíti a körzeti megbízott, járőrparancsnok, járőr, járőrtárs és határrendész munkaköröket. A BMr1. 2. számú melléklete szerint meghatározott beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, azonban a munkaköri feladatok meghatározása a munkáltató részéről nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával a BMr1.-ben meghatározott beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni, azonban a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezen elvi alapból eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását. A munkáltatónak az a joga, hogy a felperest a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását és díjazásra való jogosultságát.

[7] A felperes csatolt kimutatásából megállapíthatóan a szolgálatai legalább felében látott el a beosztásához nem tartozó többletfeladatot, amely tartós és rendszeres elvonást jelent. Megállapítást nyert az is, hogy a felperes a perbeli időszakban felmerülő többletfeladatokat rendszeresen a működési körzetén kívül végezte, ugyanis az alperes a különleges jogrend időszakára eső, a működési körzetből történő elvonások eseti jellegét nem bizonyította. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem alkalmasak. A Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát irányadónak tekintette (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.). A rendőrség szolgálati viszonyban álló tagját terhelő általános intézkedési kötelezettségből fakadó feladatellátás sem eredményezheti azt, hogy a körzeti megbízott a nem eseti jellegű, rendszeres, beosztásához nem tartozó feladatok ellátására díjazás nélkül lenne köteles. A fentiek alapján – a mintaperben hozott első- és másodfokú ítéletben foglaltakra is tekintettel – a teljes peresített időszakra megállapította, hogy a felperes a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozó, az állománytábla szerinti más munkakörbe tartozó feladatok ellátásáért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díjra jogosult. A megbízási díj havi összegét a kereseti kérelemnek megfelelően, a rendvédelmi illetményalap 75%-ában határozta meg a feladatellátás mértékére, az alapfeladatok ellátására gyakorolt hátrányos hatására, valamint arra figyelemmel, hogy a felperes többletfeladatként több beosztáshoz tartozó feladatot is ellátott; így azt azokkal arányosnak értékelte.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[8] Az alperes fellebbezésében elsödlegetesen azt kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét „egészében, az ítélet hatályon kívül helyezése mellett változtassa meg és a felperest mind az elsőfokú, mind a másodfokú perköltségben marasztalja”; másodlagosan pedig – a jogalap fennállása esetére – a megállapított megbízási díj 50%-ra történő csökkentését. Jogsabálysértésként a Hszt.71. § (1) bekezdés c) pontjában, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 221. § (1) bekezdés g) pontjában, 268. § (1) bekezdésében, 279. § (1) bekezdésében, a Kp. 3. § (2) bekezdésében, 6. §-ában, 28. § (3) bekezdésében, 36. § (1) bekezdés l) pontjában, 33. § (2) bekezdésében, 78. § (1) bekezdésében, valamint 79. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakat jelölte meg, továbbá az elsőfokú ítélet sérti a rendörség hatáskörének elvonásával az Alaptörvény 46. cikk (1) bekezdését, a Hszt. 13. § (1) bekezdését, 44. § (2) bekezdését, 157. §-át, és a rendörségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdését. Ebből eredően az alperesnek a Hszt. 163. § (5) bekezdésére alapított kamatfizetésre kötelezése is jogsabálysértő. Az alperesnek a felperes részére fizetendő megbízási díj mértéke – az alperes költségvetési szerv anyagi erőforrásainak vizsgálata nélkül – az Alaptörvény N) cikkely (1) bekezdésén alapuló fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét, valamint ezzel összefüggésben a BMr2. 35. § (6) bekezdését és a Hszt. 71. § (5) bekezdését sérti.

[9] Fellebbezését alapvetően arra alapította, hogy a felfüggesztett elsőfokú eljárás folytatását követően – a mintaper eredményének ismeretében – ismételten ellenörizte a pontos állításokat nem tartalmazó felperesi kimutatást. Ennek körében észlelte, hogy az valótlán tényadatok sorát tartalmazza, s mivel eredménytelenül indítványozta az elsőfokú bíróságnál, hogy a felperes a kimutatását a valóságnak megfelelően pontosítsa, további bizonyítékot csatolt és részletesen bemutatta a rendörség közterületi állományának működését. Az elsőfokú ítélet [4] és [47] bekezdései a Kp. 3. § (2) bekezdését sértve valótlán tényadatokat tartalmazó felperesi kimutatás alapján kerültek megállapításra; így téves bírói mérlegelés következményei, valamint az elsőfokú ítélet [28] és [48] bekezdései iratellenesen, a Pp. 268. § (1) és Pp. 279. § (1) bekezdéseit sértve tartalmazzák, hogy az alperes nem vitatta a felperes működési körzetén, azaz illetékességi területén kívüli járöri feladatokat, járörszolgálatot, átkíséréseket, kísérööri beosztás feladatait, a TIK ügyeleti küldéseket, karanténellenörzéseket, rendezvénybiztosítást és a határrendészeti feladatok ellátását. A felperes által teherként értékelt feladatellátás az Rtv.13. § (1) bekezdésében foglalt – TIK küldések, elővezetések, előállítások – intézkedési kötelezettsége körében keletkezett, így a felperes az Rtv.-ből fakadóan, a munkaköri feladatok részbeni egyezösége okán még nem látott el járöri vagy egyéb beosztáshoz tartozó feladatokat. Az Rtv. 13. § (1) bekezdésével szemben irreleváns a KMB szabályzatban szereplő felperesi működési körzet. Az elsőfokú bíróság ítéletében a rendörség működése szempontjából egyedül irányadó jogi normaként történő értékelésével a KMB szabályzatot az Alaptörvénynél is magasabb szintre helyezte, annak ellenére, hogy a rendöri intézkedések célja az Alaptörvény által is védett alapvető jogok: az élet, a testi épség és a vagyonbiztonság védelme. Fellebbezésében is rámutatott a rendöri intézkedési kötelezettség Rtv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, a szolgálati beosztástól való függetlenségére, melyet a jogalkotó szolgálaton kívül is a rendör kötelezettségévé tett. Érvelése szerint elfogadhatatlan az a bíróság ítélezési gyakorlat, amely az előre nem látható, egy szolgálati beosztáshoz sem tartozó, Magyarország biztonságának védelme érdekében végzett járványügyi védekezéssel kapcsolatos feladatokat többletmunkának minösíti. Az előre nem látható feladat más különálló munkakörökként történő bírói értékelése és a valóságot

mellőző elsőfokú ítélet [30]-[34], [39]-[48] bekezdései sértik a Pp. 268. § (1) és Pp. 279. § (1) bekezdéseit. Az állam működése megkívánja a rendőrségtől, hogy váratlan, előre nem látható helyzetekben is fennmaradjon.

[10] Hangsúlyozta továbbá, hogy a TIK a rendőrkapitányságok személyi állományának (bűnügyi, közrendvédelmi, közlekedésrendészeti), így a felperes részére is utasítást adhat, amely az Rtv. 13. § (1) bekezdésében foglalt intézkedési kötelezettség körében keletkezik, ezért az elsőfokú ítélet [11] bekezdésében szereplő KMB szabályzat szerinti működési területen kívül, vagy belüli feladatvégzés jogi relevanciával nem bír, miután az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyelei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás (TIK utasítás) 30. pontja szerint a TIK az erők, azaz a rendőrök átcsoportosítására is jogosult.

[11] A másodlagos fellebbezési petituma kapcsán kiemelte, az elsőfokú bíróság a megbízási díj mértékének meghatározásában mérlegelési jogkörében járt el, azonban a korlátlan bírói mérlegelési jogkör gyakorlása jogszabálysértő. Az alperes költségvetési szerv, pénzügyi forrásai és a peresített időszak éves költségvetési törvényei a bírói mérlegelés korlátait képezik. A folyamatosan növekvő államháztartási hiány mellett a megbízási díjnak az illetményalap 75%-ában történő megállapítása – annak kamataival – eltúlzott mértékű és sérti a fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét, mellyel összefüggésben hivatkozott Magyarország Alaptörvénye N) cikkely (1) és (3) bekezdéseiben foglaltakra. Utalt arra, hogy a kúriai gyakorlat szerint a mérlegelés szempontjait a munka bonyolultsága, az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigénye, gyakorisága, az arra előírt többlettudás birtokában kell meghatározni és valamennyi szempontot összességében szükséges mérlegelni. A felperes számára többlettudásra nem volt szükség, ellenkező esetben a vonatkozó jogszabályok ismerete nélkül munkakörének ellátására sem lenne alkalmas. A többlettudás és munka bonyolultsága kapcsán az Rtv. 13. §-ából fakadó intézkedési kötelezettség a felperest is terheli, így az eredeti feladatokhoz viszonyított időigény akár azonos is lehet.

[12] Az elsőfokú eljárásban csatolt alperesi nyilatkozatok és azok mellékletei bizonyítják azt a tényt, hogy a felperes a Kp. 3. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét sértette, amikor a határozott tényadatokra vonatkozó kimutatását nem a valóságnak megfelelően, hanem 35 oldalon keresztül – az alperesi bizonyítást szinte ellehetetlenítve –, számára előnyösebb színben tüntette fel. A felperes rosszhiszemű pervitelét bizonyítja az F/4. számon csatolt kimutatás, amelyek az Rtv. 13. § (1) bekezdéséből levezethető rendőri intézkedési kötelezettségen túl (TIK ügyeleti küldések, elővezetések, elfogások) a felperesi kimutatás részét képezik.

[13] Mindezek cáfolatára a Kp. 100. § (4) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet [4], [19], [28] és [50] bekezdéseiben mellőzött okirati bizonyítást indítványozott.

[14] Érvelése szerint összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását az F/4. számon csatolt, valótlan tényadatok sorát tartalmazó felperesi kimutatásra alapította, ezért az megalapozatlan. Az F/4. számú kimutatásban szereplő feladatok egy része az Rtv. 13. § (1) bekezdéséből levezethető rendőri intézkedési kötelezettség körében keletkezett; másik része pedig – a BMr1. rendeletben nevesített szolgálati beosztás hiányában – a járványügyi helyzethez kapcsolódott, valamint a kimutatásban tényadatként jelölt egyéb tevékenységek jogszerűsége az általános hatályú rendőrszakmai rendelkezések, utasítások ismeretében megállapítható. A felperes sem rendszeresen, sem eseti jelleggel más beosztásba tartozó többletfeladatot nem végzett, ezért az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan.

[15] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak indokaival egyetértett; másodfokú perköltség igényét 25.000 forintban jelölte meg. Kiemelte: az alperes fellebbezése az elsőfokú ítéletet elsődlegesen arra hivatkozással támadta, hogy az az állítása szerint valótlan tényadatokat tartalmazó felperesi kimutatáson alapult, azonban a fellebbezés részletes indokolásának kifejtése alapján megállapítható, hogy nem ténybeli, hanem eltérő jogi alapon vitatja a megbízási díj megalapozottságát. Nem fejtette ki továbbá, hogy milyen valótlan tényadatok sorát tartalmazza az ítélet. Visszautalt továbbá a fellebbezés az elsőfokú eljárás során tett alperesi nyilatkozatra, amely szintén nem ténybeli vitatást fogalmazott meg, hanem azt jelezte, hogy a felperesi kimutatás a fokozott ellenőrzések figyelmen kívül hagyásával készült, ezért merült fel alperesben „a felperesi kimutatás valóságtartalmának tekintetében kétely”. Az alperes a védekezése körében a fokozott ellenőrzések, csapatszolgálatok és a késedelmet nem tűrő rendőri intézkedések körében valóban kérte a felperesi kimutatás pontosítását, azonban ezek elsősorban – a bírósági gyakorlat alapján következetesen eldöntött – jogkérdések; másrészt a bizonyítási teher szabályai alapján, mivel azok bizonyítása az alperesnek állt érdekében, és az annak megállapításához szükséges valamennyi adattal is az alperes rendelkezik, így neki kellett volna azokat konkrétan, részletesen szolgáltatnia; ezen túlmenően a mintaper tényállása is adott volt.

[16] A fentiekén túlmenően hangsúlyozta, a körzeti megbízotti és a járőri feladatok elválnak egymástól, és a munkáltató csak egy adott beosztások belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat. Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerinti általános rendőri intézkedési kötelezettségből nem lehet megalapozott következtetést levonni arra, hogy az adott feladat a beosztásához tartozó-e, avagy megbízási díjra jogosít. Ez lényegében azt a tarthatatlan alperesi jogi álláspontot jelenti, hogy a körzeti megbízotti beosztás feladatai magukban foglalják a járőri beosztás valamennyi feladatát. A körzeti megbízotti és a járőri beosztások különbözőek (két külön ORFK utasítással), e két beosztás feladatait normális esetben párhuzamosan hajtják végre, azaz körzeti megbízotti és járőri szolgálatban van egyidejűleg azonos illetékességi területen. A fokozott ellenőrzések kapcsán a KMB szabályzat helytálló értelmezése az, hogy a körzeti megbízott abban az esetben vehető eseti jelleggel igénybe a fokozott ellenőrzés elrendelése esetén, amennyiben a fokozott ellenőrzésben a körzeti megbízott tevékenyen ténylegesen részt is vesz. Önmagában az a körülmény, hogy valamely időpontban és területre vonatkozóan fokozott ellenőrzés van kihirdetve, nem lehet kellő indoka a KMB szabályzat 21. pont b) alpontja alapján annak, hogy a körzeti megbízottat egyébként a fokozott ellenőrzéssel össze sem függő feladatra – jelen esetben járőrszolgálatra – a működési körzetén kívül igénybe vegyék. Végül alaptalan a fokozott ellenőrzésekre

történő hivatkozás arra tekintettel is, hogy a KMB szabályzat 21. pontja alapján még szabályos tartalmú fokozott ellenőrzésekben való részvétel is csak eseti jelleggel hatalmazza fel a munkáltatót arra, hogy a körzeti megbízottat a működési körzetéből elvonja. Az eseti jelleg pedig nem valósulhatott meg a több hónapra, akár fél évre kihirdetett fokozott ellenőrzések miatt. Az alperes különleges jogrendre történő hivatkozását hasonló okból nem tudta elfogadni.

[17] A megbízási díj mértékének vitatása körében kiemelte, a járőr- és egyéb feladatok ellátása komoly többletterhet jelentenek, mert a körzeti megbízotti feladatok a háttérbe szorultak; a felperes több különböző típusú feladatot látott el, melyek időben is jelentős terjedelműek voltak, átlagosan mintegy a szolgálatteljesítési idő felét érintették; a többletfeladatok közül pedig az átkísérés kifejezetten tilalmazott a körzeti megbízott számára a KMB szabályzat 25/a. pontja alapján.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[18] A fellebbezés nem megalapozott.

[19] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp.108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatakor figyelembe vette, hogy az alperes részben vitatta a megállapított tényállást, ennek körében azt, hogy a felperes rendszeresen ellátott a beosztásába nem tartozó feladatokat, ugyanakkor fellebbezésében nem jelölte meg, hogy ezzel szemben mit tart helyes ténynek, és milyen bizonyítékok támasztják alá állítását; mindez a fellebbezéséből nem volt kiolvasható. Ez azt jelenti, hogy az alperes a tényállás helytállóságát alaptalanul vitatta, fellebbezéséből megállapíthatóan – miután e körben anyagi jogi érvelését adta elő, s az ítéletet nem ténybeli alapon, hanem eltérő jogi álláspontja okán vitatta – valójában az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól; ezen felül a megbízási díj mértéke körében az elsőfokú bíróság által elvégzett mérlegelést vitatta. Mindez azt jelenti, hogy az ítéltábla az alperes fellebbezését kizárólag az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és bizonyíték értékelés mellett vizsgálhatta. Ekként a jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában döntése indokait részletesen kifejtette, mellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[20] A jogalapi vitatás körében az ítéltábla rámutat, hogy az elsőfokú bíróság az eljárását a 6.K.700.002/2023. számú mintaper eredménye szerint folytatta le, mivel az előtte fekvő ügy e mintapertől – a 6.K.700.008/2023/5. számú eljárást felfüggesztő végzés fellebbezés hiányában történő jogerőre emelkedésére tekintettel – a felek által sem vitatottan sem jogi, sem ténybeli szempontból nem különbözött. A perben elbírálandó jogkérdés

tárgyában a Fővárosi Ítéltábla a mintaperben a 4.Kf.700.268/2023/5. számú ítéletében kimondta, hogy „a felperes eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak alapján – a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták”. „A megbízási díj az ellátandó munkaköri feladatokhoz köthetően jár, melynek mértékét a Hszt. 71. § (5) bekezdése az illetményalap 50-200%-ig terjedő mértékben állapítja meg. A mérlegelés szempontjait a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdése többek között a munka bonyolultságában, az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigényében, annak gyakoriságában, a szükséges többlettudás függvényében határozza meg. Valamennyi szempontot összességében kell mérlegelni és a rendvédelmi szerv tagja által elvégzett feladatokat egyedileg megvizsgálva lehet arról dönteni, hogy a ténylegesen ellátott többletfeladat milyen mértékű megbízási díjat von maga után”. Az alperes utóbb, a mintaperre történő felfüggesztés megszűnését követően, a mintaper eredménye ismeretében vitatta, hogy jelen per egyező jogi- és ténybeli alapon nyugszik-e a mintaperben elbírált kérdéssel. A fellebbezésében ezt az álláspontját javarészt arra alapította, hogy a felperes által F/4. szám alatt csatolt – a többletfeladat ellátását igazoló – kimutatás valótlan tényadatok sorát tartalmazza, így az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását ezen valótlan kimutatásokra alapította.

[21] Mint ahogyan az ítéltábla fentebb már rögzítette, az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet tényállását – megfelelő tényállítások hiányában – alaptalanul vitatta. E körben kiemeli: a Kp. 99. § (1), 100. § (2) és 108. § (1) bekezdései alapján a fellebbezés a fellebbezési eljárás kereteit kijelölő olyan alapidokumentum, amelyben a jogsérelmeket pontosan, jogszabályhelyre utalással, tartalmilag beazonosítható módon kell körülírni. A másodfokú bíróság eljárása felülbírálat, amelyet a Fővárosi Ítéltábla ezen eljárás keretein belül, a fellebbezésben felhozott érvek alaposságának eldöntésével végez el. Az az alperesi nyilatkozat, hogy a felperes által F/4. szám alatt csatolt kimutatással, az abban foglalt valótlan adatokkal összefüggésben benyújtott beadványaiban foglaltakat fenntartja, nem elégséges ahhoz, hogy feltárja a másodfokú bíróság számára, hogy azok fényében miért jogsértő az elsőfokú ítélet. Ennek megítélhetőségéhez szükséges, és szükséges is lett volna a kettő közötti oksági, indokolt összefüggés fellebbezésben történő levezetése, amellyel azonban a fellebbezés adós maradt. Ugyanígy adós maradt a fellebbezés arra vonatkozóan, hogy az alperes a másodfokú bíróságtól milyen okirati bizonyítást várt el; ezzel összefüggésben az elsőfokú ítélet [4], [19], [28] és [50] bekezdéseire történő utalás nem elégséges, nem ad választ ugyanis azon kérdésre, hogy milyen, az elsőfokú bíróság által mellőzött okirati bizonyítást tartott volna szükségesnek; a fellebbezés ennek kifejtésével is adós maradt, továbbá a Kp. 79. § (2) bekezdésében foglalt speciális bizonyítási szabályokat is figyelmen kívül hagyta. A másodfokú bíróság ezért e jogorvoslati hivatkozásokat és indítványokat érdemben vizsgálni nem tudta.

[22] A másodfokú bíróság mindazonáltal rámutat: az alperes nem volt elzárva arról, hogy a Kp. 3. § (1) bekezdése szerinti jóhiszemű eljárás követelménye szem előtt tartásával a felperes kimutatásait a mintaperre történő felfüggesztést megelőzően részletesen megvizsgálja, annak ellentmondásaira, avagy hiányosságaira rávilágítson, ne csupán a mintaper eredményének ismeretében tegye mindezt. Az ítéltábla kiemeli: a mintapereknek azonos ténybeli és jogi alapon kell nyugodnia. Az azonos jogi alap azt jelenti, hogy a közigazgatási cselekmények megvalósítását ugyanazon jogszabályi rendelkezésre lehet visszavezetni (jelen esetben ez a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja). A másik feltétel, hogy a tények azonosak legyenek, amely többnyire adódik is, hiszen az anyagi jogi normák az

azonos élethelyzetben lévő személyekre tartalmazzanak jogokat, avagy kötelezettségeket (többlETFeladatok ellátása, jellege, azok gyakorisága). A lényeg tehát, hogy a közigazgatási szerv (jelen esetben munkáltató szerv) ugyanazon jogszabályhely alapján valósít meg közigazgatási cselekményeket. Az alperes az azonos ténybeli és jogi alapot – a felfüggesztő végzés megfellebbezésének hiányában – maga sem vitatta, s utóbb tett előadásaiban - az elsőfokú iratanyagot, alperesi beadványokat is megvizsgálva – sem ezt vitatta ténylegesen, hanem eltérő anyagi jogi álláspontját fejtette ki, amely a mintaper fennállásának vitatására nem alkalmas, a Kp. 33. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés sem ezt célozza, csupán a mintaper bizonyítási eredményének felhasználása körében ad lehetőséget további bizonyításra.

[23] Az alperesnek az Rtv. 13. § (1) bekezdésére alapított fellebbezési érvelése sem foghat helyt, ugyanis – mint arra a felperes helytállóan hivatkozott – az abban foglalt általános rendőri intézkedési kötelezettségből nem lehet megalapozott következtetést levonni arra, hogy az adott feladat a hivatásos állományú beosztásához tartozik-e, ezáltal megbízási díjra jogosít, vagy sem, illetőleg az itt megfogalmazott általános intézkedési kötelezettség – mint arra az elsőfokú bíróság helyesen rámutatott – nem mentesíti a munkáltatót a megbízási díj fizetési kötelezettség alól. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával kizárólag az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, melyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízotti beosztása az állománytáblában rendszeresített, egyúttal a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás, ily módon munkakörének kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség. A rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kőgensek, azok szervezeti hierarchiája, besorolása jogilag rendezett; ezen túlmenően a KMB szabályzat, valamint a járőr- és őrszolgálati szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (Járőrszabályzat) rendelkezéseiből is egyértelműen következik, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőri feladatok ellátása elválík egymástól.

[24] A felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzetében kívül járőri feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a fokozott ellenőrzés és a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy a veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot. A Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla irányadónak tekintette (Kf.VII.45.184/2021/4.; Kf.VII.45.176/2021/4.).

[25] A felperes megbízási díjra jogosultságát a csapatszolgálati és veszélyhelyzeti feladatok ellátása körében azon tény sem ronthatja le, hogy az alperes – nem vitásan – ezen feladatok ellátására külön beosztásokat nem rendszeresített. A Kúria ezzel összefüggésben több határozatában leszőgezte, nincs jelentősége annak, hogy e feladatok ellátása önálló beosztásként létezik-e, csupán annak, hogy többlet tevékenységet és többlet felelősséget jelent-e. A felperes maga sem állította, hogy a csapaterős és a veszélyhelyzeti tevékenység ellátása önálló munkakörként szabályozott, hanem arra hivatkozott, hogy mindez olyan

feladatot jelent, amely nem tartozik a körzeti megbízotti beosztásához. A következetes és töretlen bírói gyakorlat értelmében a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint nem feltétel, hogy a többletfeladat egy másik önálló beosztás legyen; a munkáltató szervezetalkítási jogkörébe tartozik ugyanis annak eldöntése, hogy egy adott feladatkörre létesít-e külön munkakört, avagy más munkakört betöltő személy részére rendeli el – akár eseti jelleggel – az ahhoz tartozó feladatok ellátását. Az érintett feladatellátások kapcsán önálló munkakör létrehozása nem történt meg, hanem a munkáltató a körzeti megbízott munkakörben dolgozó felperes feladatává tette ezen feladatok ellátását is. Az ilyen jellegű foglalkoztatás a felperes tekintetében fogalmilag a munkakörtől való eltérést jelentette (Kf.VII.39.707/2020/6., Kf.VII.39.097/2021/8.). Lényeges azt is hangsúlyozni, az eldöntendő kérdés nem az volt, hogy jogszerűen utasítható-e a felperes pl. a csapatszolgálati feladatok (nagyobb rendezvények, sportesemények biztosítása, határszolgálat-teljesítés megerősítése) avagy a TIK küldések ellátására, hanem az, hogy ezekért a többletfeladatokért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pont szerinti ellentételezésre jogosult-e. Mindezek okán az alperesi fellebbezés jogalap körében felhozott érvei megalapozatlanok voltak.

[26] Az ítéltáblának egyébként elsődlegesen azt kellett megvizsgálnia, hogy a mintaper keretében hozott ítéletnek a fellebbezési eljárásban mennyiben van kötőereje. A Kp. a mintaperben hozott ítélet kötőerejéről kifejezetten nem rendelkezik. A Kp. 33. § (2) bekezdésében szereplő rendelkezés szerint, amennyiben a mintaperhez képest tény- és jogbeli azonosság van a mintaper után elbírálásra kerülő jogvitánál, a közigazgatási bíróság azt a mintaper eredménye szerint tárgyaláson kívül bírálhatja el. A Kúria a mintaperben hozott – felülvizsgálattal nem támadott – határozattól való eltérésről szóló 7/2024. JEH (Jpe.IV.60.056/2023/11. számú) határozatában rámutatott, hogy „A jogorvoslat lehetősége a Kp. szerint meghatározott körben megilleti a peres eljárás résztvevőit, a mintaperben hozott ítélet elleni felülvizsgálat elmaradása nem hat ki a mintaperben hozott ítélet alapján hozott további döntésekre. Az ítélt dolog (res iudicata) elve nem érvényesülhet egy másik, akár más személyek között folyamatban lévő ügyben. A mintaperrel elérni kívánt hatékonysági, pergazdaságossági szempontok és a perkoncentráció elve az alkotmányos alapjogot nem írja felül, erre figyelemmel a jogorvoslat nem üresedhet ki.”. Az ítéltábla szerint azonban a fellebbező fél jogorvoslati joga nem parttalan, fellebbezésében külön ki kell térnie arra, hogy a mintaperben hozott jogerős ítélettől való eltérést mi indokolja, az miben nyilvánul meg, amely a perbeli esetben – a fentebb írtak alapján – a fellebbezésben elmaradt, illetőleg az eltérő anyagi jogi álláspont előadását jelentette, amely nem azonos a jogi- és ténybeli alap vitatásával.

[27] Az ítéltábla a fent írtakra tekintettel a fellebbezési eljárásra – e körben a megbízási díj jogalapjára – vonatkozóan hangsúlyozza, hogy a mintaperben hozott – a Kúria előtt felülvizsgálati kérelemmel nem támadott – jogerős döntését a mintapertől jogi- és ténybeli szempontból nem különböző jelen közigazgatási perben magára nézve irányadónak tartotta. Ennek oka, hogy a fellebbező alperes a perbeli első- és másodfokú eljárásban jelen ügy mintaperhez való ténybeli és jogi azonosságát alaptalanul vitatta, a felfüggesztő végzés ellen jogorvoslattal nem élt, továbbá fellebbezésében eredménytelenül kifogásolt olyan tényállási kérdéseket, melyeket állítása szerint az elsőfokú bíróság a mintaperben foglaltaktól eltérően tévesen értékelt volna; a másodfokú bíróság a fentiekben már kifejtette, hogy az ehhez szükséges oksági, indokolt összefüggés levezetésével a fellebbezés teljes mértékben adós maradt. Ily módon az ítéltábla a megbízási díj jogalapját érintő mintaperben rögzített és

a fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletben is levezetett jogértelmezést – az abban foglaltak megisméltése nélkül – a jelen perre is irányadónak tekintette.

[28] Mindezek alapján megállapítást nyert, hogy az elsőfokú bíróság a felperes – a perbeli időszak egészét érintő – megbízási díjra való jogosultságáról jogszerű döntést hozott.

[29] A megbízási díj mértékével összefüggésben a másodfokú bíróság a következőkre mutat rá.

[30] A fellebbezésben foglalt érveléssel szemben (korlátlan bírói mérlegelési jogkör gyakorlása) az elsőfokú bíróság nem vonta el a munkáltatónak a megbízási díj (mértékének) megállapítására vonatkozóan fennálló mérlegelési jogát. Miután az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, azt az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg; a másodfokú bíróságnak a felülbírálat keretében az elsőfokú bíróság ezen mérlegelési tevékenységének jogszerűségét kellett vizsgálnia. Ezzel összefüggésben a legfontosabb kérdés a hatásköri anyagi jogi szabályok vizsgálata, az, hogy a jogilag kötött mérlegelés a jogszabályok keretei között történt-e. Amennyiben ugyanis a jogszabály a mérlegelés szempontjait meghatározza, a másodfokú bíróságnak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között azt kell megítélnie, hogy az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalánál érvényesítette-e ezeket a törvényi előírásokat.

[31] Kétségek nélkül mérlegelési jogkörnek felel meg az a jogalkotói megoldás is, ha a jogszabály valamely jogkövetkezmény mértékét meghatározott tartományban (ezen belül „től-ig” keretben) fejezi ki, konkrét mérlegelési szempontok nevesítése nélkül, amely jelen ügyre vonatkoztatva azt jelenti, hogy a Hszt. 71. § (5) bekezdésében rögzített, az illetményalap 50-200%-ában megállapítható megbízási díj meghatározása mérlegelési jogkört jelent. Ehhez kapcsolódóan a BMr2. 35. § (6) bekezdése jeleníti meg a mérlegelés szempontjait, amely szerint a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, és a szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdéseiben foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. Ezen mérlegelési szempontok mentén kellett az ítéltáblának megvizsgálnia, hogy melyek voltak az elsőfokú bíróság mérlegelésének szempontjai és azokat okszerűen vette-e figyelembe.

[32] Az ítéltábla megállapította – annak szem előtt tartásával, hogy a jogszerűségi kontroll a másodfokú bíróság számára felülmérlegelési lehetőséget nem biztosít –, hogy az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály [Hszt. 71. § (5) bekezdése] által meghatározott tartományban maradt, amikor a megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletének [47]-[52] bekezdéseiben ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak BMr2. 35. § (6) bekezdése szerinti kritériumok közé. A jogi indokolásban leírtak alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az arányosság vizsgálatánál figyelembe vette, hogy a felperes rendszeresen és visszatérően végezte a beosztásába nem tartozó szolgálati feladatokat;

ugyanígy azt is, hogy több különböző típusú feladatot látott el, melyek együttesen jelentős mértékű többletteleherként értékelendők. Ezen felül tényleges többletteleher mutatkozott a tekintetben is, hogy a körzeti megbízotti feladatai a járőrszolgálatok ellátása miatt háttérbe szorultak, azonban tekintettel arra, hogy az eredeti beosztásához tartozó feladatai alól nem mentesítették, azoknak is eleget kellett tennie. Ily módon a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság okfejtését ebben a körben is osztotta. Az alperes fellebbezésében megalapozatlanul hivatkozott az Alaptörvény N) cikkely (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakra, így arra, hogy a peresített időszak éves költségvetési törvényei a bírói mérlegelés korlátait képezik. Elsődlegesen az ítéltábla arra kíván rámutatni, hogy bár az Alaptörvény a jogrendszer alapját képezi, ám maga nem jogszabály, így az elsőfokú bíróság által megsértett jogszabályi rendelkezések között megalapozottan nem hivatkozható. Másrészt az N) cikkely (3) bekezdése – többek között – a bíróságok számára azt írja elő, hogy a feladatuk ellátása során kötelesek az (1) bekezdés szerinti elvet tiszteletben tartani, amely nem más, mint az, hogy Magyarország a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét érvényesíti. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a bíróságok feladat ellátása nem pusztán az ítélezési tevékenységben nyilvánul meg; következésképp a felperes megbízási díjra jogosultsága, ezen belül annak mértéke nem függhet költségvetési kérdésektől, a mérték megítélése során kizárólag a BMr2. 35. § (6) bekezdésében, mint speciális rendelkezésben foglalt szempontok érvényesíthetők. Mindezek együttes értékelésével a másodfokú bíróság az összecszerűség körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap (38.650 forint/hó) 75%-ában történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; nincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[33] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[34] A peresztes alperes a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a jelen ügyre alkalmazandó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (3) bekezdés a) pontja, valamint 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett érdemi munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére, annak figyelembevételével, hogy a másodfokú bíróság a felperes által megjelölnél magasabb perköltséget nem állapíthatott meg.

[35] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési eljárási illetéket (81.166 forint) a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[36] Az ítéltábla fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[37] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. február 17.

dr. Németh Andrea s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

dr. Kinyó Krisztina s.k.
bíró

dr. Szeles Balázs György s.k.
bíró